

SUOMEN NUORET LESKET RY: N TOIMINTAKERTOMUS 2018

YLEISKATSAUS

Suomen nuoret lesket ry on vuonna 2009 perustettu työikäisten leskien ja leskiperheiden vertaistukiyhdistys. Vuosi 2018 oli yhdistyksen yhdeksäs toimintavuosi. Vuoden aikana yhdistykseen liittyi 130 uutta jäsentä. Jäsenmäärässä on melko paljon vaihtuvuutta. Vuoden lopussa jäsenmaksun maksaneita jäseniä oli 676. Lähes puolella jäsenistöstä on lapsia ja nuoria, joita ei ole laskettu jäsenmäärään.

Suomen nuoret lesket ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 5.5.2018. Yhdistyksen jäsenmaksu vuonna 2018 oli 18 €/ vuosi, kannatusjäsenmaksu 26 €/ vuosi ja yritysjäsenmaksu 110 €/vuosi. Yritysjäseniä yhdistyksessä oli vuoden aikana kaksi. Yhdistyksen toiminta oli avointa myös niille leskille, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Yhdistyksen ylläpitämään nuorten leskien verkkoyhteisöön liittyi vuoden aikana 82 uutta jäsentä. Verkkoyhteisön uudistamistyö alkoi syksyllä.

Suomen nuoret lesket ry:n toimitilat sijaitsevat Jyväskylässä Kansalaistoiminnan keskus Matarassa, jossa on noin 30 eri toimijan toimistotilat sekä yhteisiä kokous- ja koulutustiloja. Suomen nuoret lesket ry:n kirjanpito ostettiin Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry:n tilitoimistolta ja tilintarkastajana toimi SysAudit. Taloustilanne oli vuoden aikana vakaa.

Toiminta toteutui Toimintasuunnitelman mukaisesti, osittain suunniteltua laajemminkin. Vuoden 2018 toimintamuotoja olivat vertaistukiryhmät, vertaistukiviikonloput ja -tapahtumat, vertaistukipuhelin, verkkoyhteisö, neuvonta ja vaikuttamistoiminta. Yhdistyksen jäsenille toimitettiin täysin uudistettu jäsenlehti. Tiedotus keskitettiin sähköisiin jäsenkirjeisiin, joita lähetettiin viisi. Lisäksi jäsenet saivat viisi jäsenviestiä ajankohtaisista tapahtumista. Leskeyteen ja suruun liittyvää tietoa välitettiin opaskirjasten, nettisivujen materiaalin, kirjoitettujen artikkeleiden, messujen ja koulutusten kautta.

Valtakunnallista ja paikallista yhteistyötä tehtiin erilaisten järjestöjen, seurakuntien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Toimintavuoden tärkeimmät yhteistyöverkostot olivat surujärjestöt ja Monimuotoiset perheet -verkosto. Surujärjestöjen yhteinen Surevan kohtaaminen -hanke aloitti alkuvuonna 2018. Monimuotoiset perheet -verkoston vaikuttamistoiminnan hanke, Kaikkien perheiden Suomi, jatkoi toimintaansa.

HALLITUS

Suomen nuoret lesket ry:n hallitus 1.1.–31.12.2018

Puheenjohtaja Marja-Leena Oinonen
Varapuheenjohtaja Niina Äikäs
Sihteeri Minna Haapala
Rahastonhoitaja Esko Paajala
Jäsen Taru Pihlasvaara
Varajäsenet Niko Paulanne ja Erkki Kirjavainen

KOKOUKSET

Hallituksen kokouksia oli vuoden 2018 aikana viisi. Yhteistyössä KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n ja Surunauha ry:n kanssa järjestettiin 13.–14.1. yhdistysten hallitusten jäsenten ja työntekijöiden yhteinen kehittämissiikoloppu, jossa oli koulutusta, toimintatapojen jakamista sekä surujärjestöjen yhteistyön suunnittelua. Hallitus osallistui myös koulutusristeilylle Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen kautta.

TYÖNTEKIJÄT

Vuonna 2018 yhdistyksellä oli neljä työntekijää: toiminnanjohtaja, järjestökoordinaattori, vertaistoiminnan koordinaattori ja viestintäassistentti (osa-aikaisesti). Yhdistyksen toiminnassa oli mukana 51 vapaaehtoista: 33 vertaistukiryhmien ohjaajaa, 5 puhelintukihenkilöä, 8 kokemuskouluttajaa ja 5 vapaaehtoista muissa tehtävissä.

RAHOITUS

Stea:n myöntämä yleisavustus vuodelle 2018 oli 226 000€. Ragnar Ekbergin säätiö antoi yhdistykselle 2 000 €, joka kohdentui leskiperheiden vertaistukiviikolopun kuluihin. Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiöltä saatiin 3500 €:n avustus kattamaan lasten ja nuorten sururyhmien kuluja. Kahden vertaistukiryhmän toimintaan saatiin kaupunkien toiminta-avustuksia yhteensä 2400 €. Tuottoja kertyi myös jäsenmaksuista, tapahtumiin osallistuvien maksamista omavastuuosuuksista, painotuotemyynnistä sekä Surukonferenssista. Yhdistyksen toiminnasta noin 90 % toteutui yleisavustuksen turvin.

TOIMINNAN ARVIOINTI

Vuonna 2019 STEA toteutti yleisavustuksia saaville järjestöille laajan Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden selvityksen. Tästä selvityksestä ei kuitenkaan saatu järjestökohtaista palautetta.

Yhdistys keräsi sähköisellä arviointilomakkeella palautetta kaikista vertaistukitapahtumista. Palautteen mukaan yhdistyksen tapahtumat ja toiminta koettiin itselle merkityksellisenä ja laadukkaana. Vuoden lopussa toteutettiin myös palautekysely yhdistyksen toimintaan osallistuneille jäsenille. Laajemmat arviointikyselyt toteutetaan joka toinen vuosi. Palautekyselyiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Yhdistyksen työntekijät ja hallituksen jäsenet arvioivat omaa toimintaansa sähköisellä kyselyllä. Itsearvioinnit käsiteltiin työntekijöiden arviointipäivässä ja hallituksen kokouksessa. Yhdistyksen toimintaa seurattiin ja arvioitiin myös hallituksen kokouksissa.

VERTAISTUKITOIMINTA

Vertaistukiryhmät ja vertaistukipuhelin

Vuonna 2018 nuorten leskien vertaistukiryhmiä toimi 15 paikkakunnalla. Yksi ryhmä toteutettiin myös netissä Skypen kautta. Vertaisryhmät kokoontuivat 157 kertaa vuoden aikana. Käyntikertoja näissä ryhmissä oli kaikkiaan 1140. Vertaistukiryhmiä ohjasivat yhdistyksen vapaaehtoiset. Pääsääntöisesti ryhmät kokoontuivat kerran kuukaudessa. Lasten ryhmätoimintaa/lastenhoitoa oli neljällä paikkakunnalla. Lasten osalta oli 110 käyntikertaa. Yhdistys tuki vertaistukiryhmiä taloudellisesti maksamalla ryhmän kokoon sidottua avustusta, jonka ryhmät voivat käyttää tarjoilu- ja toimintakuluihin.

Ryhmänohjaajia tuettiin koulutuksin, tukipuheluihin ja tiedotuksella. Suomen nuoret lesket ry:n järjestämä vertaistukijoiden koulutuspäivä toteutettiin Tampereella 6.10. Puhelintukihenkilökoulutus järjestettiin 17.2. yhteistyössä Surunauha ry:n kanssa. Vapaaehtoisten työnohjauksellinen koulutusviikonloppu toteutettiin 24.–25.11., se toteutui yhteistyössä kaikkien surujärjestöjen kesken. Näissä koulutuksissa oli yhteensä 30 osallistujaa.

Yhdistys sai eri kaupungeilta avustuksia, joilla toteutettiin vertaistukiryhmien toimintaan. Toimintaan osallistui 157 leskeä ja leskiperheiden lasta. Vertaistukiryhmät järjestivät lisäksi vapaamuotoisia toimintaa useilla paikkakunnilla. Näihin tapahtumiin osallistui yhteensä 287 henkilöä.

Yhdistyksen vertaistukipuhelin toimii ajanvarauksella ja sen tarkoituksena on tarjota leskille mahdollisuus keskustella rauhassa puhelimesta erilaisista leskeyteen ja suruun liittyvistä aihealueista. Vuoden 2018 aikana soitettiin kaikkiaan 110 vertaistukipuhelua, joista puolet oli vapaaehtoisten puhelintukihenkilöiden soittamia.

Vertaistukiviikonloput ja muut tapahtumat

Suomen nuoret lesket ry:n leskien vertaistukiviikonloppuja järjestettiin 2- 4.2. ja 26.–28.10 Hartolassa sekä 31.8–2.9. Hankasalmella. Viikonlopuissa käsiteltiin leskeyden aiheuttamaa elämänmuutosta, surua sekä omaan jaksamiseen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja. Lokakuun viikonloppu oli suunnattu kauemmin leskenä olleille ja sen teemana oli: Minun elämäni – Selviytymisestä eteenpäin.

Leskiperheiden vertaistukiviikonloppu järjestettiin 21.–23.9. Kiipulan toimintakeskuksessa Turengissa. Mukana oli 13 leskiperhettä, kaikkiaan 25 lasta ja nuorta. Lapsille ja nuorille oli omat ikäryhmittäin jaetut, ammatillisesti ohjatut

vertaistukiryhmät, joissa vanhemman menetystä ja surua käsiteltiin luovin ja toiminnallisista menetelmin. Yhdistyksen omien työntekijöiden lisäksi viikonlopussa työskenteli kuusi lastenryhmän ohjaajaa. Kaikkiaan viikonlopun mittaisen tuen piirissä oli 74 henkilöä vuoden aikana. Valtakunnallinen nuorten leskien seminaarimuotoinen WinkkuWoimaa -tapaaminen järjestettiin 5.5. Tampereella. Tähän tapahtumaan osallistui 65 leskeä.

Lasten sururyhmä toteutettiin Helsingissä ja nuorten verkkopohjainen sururyhmä Tukinetin kautta. Molemmista yhteistyökumppanina oli Suomen Mielenterveysseura. Näissä ryhmissä oli 16 osallistujaa.

Leskien hyvinvointipäiviä järjestettiin 17.3. Helsingissä ja 17.11. Jyväskylässä. Surujärjestöjen kanssa toteutettiin yhteinen hyvinvointipäivä surujärjestöjen jäsenille 9.6. Tampereella. Näiden päivien sisältö koostui hyvinvointiin liittyvistä teemoista ja niissä oli yhdistyksen työntekijän lisäksi ulkopuolisia ohjaajia. Oulussa toteutettiin lisäksi vertaistoiminnan koordinaattorin järjestämä vertaistukipäivä. Osallistujia näissä päivän mittaisissa tapahtumissa oli 74.

Suomen nuoret lesket ry oli järjestöyhteistyökumppanina Maaseudun Terveys - ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla, joita oli kaksi. Vuonna 2018 toteutui myös leskien kaksiosainen miniloma. Kaikilla lomilla oli mukana yhdistyksen vapaaehtoinen ohjaamassa vertaistapaamisia.

VIESTINTÄ

Suomen nuoret lesket ry:n tiedotus tapahtui pääasiallisesti yhdistyksen omien nettisivujen www.nuoretlesket.fi kautta. Jäsenviestintää toteutettiin myös jäsenlehden, sähköisten jäsenkirjeiden ja sähköpostiviestien kautta. Lisäksi nuorten leskien verkkoyhteisön ja yhdistyksen Facebook -sivujen kautta tiedotettiin toiminnasta ja ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen nettisivuilla oli vuoden aikana 22 000 istuntoa ja 15 000 kävijää. Yhdistyksen Facebook-sivuilla oli 1040 tykkääjää. Sinne vietiin 153 julkaisua, jotka tavoittivat keskimäärin yli 1000 henkilöä, suosituimmat julkaisut tavoittivat 8400-17 700 henkilöä. Vuoden 2018 keväällä käyttöön otettiin myös Twitter, jossa oli vuoden lopussa 92 seuraajaa. Keskimääräiset twiittien näytökerrat olivat 4500 /kk.

Yhdistys tiedotti aktiivisesti eri yhteistyötahojen tarjoamasta, leskille ja leskiperheille suunnatusta toiminnasta. Esimerkkeinä näistä Suomen Mielenterveysseuran järjestämät ryhmät ja kurssit, Eläkeliiton Yhtäkkiä Yksin - kurssit sekä seurakuntien ja syöpäyhdistysten sururyhmät.

Yhdistys välitti opiskelijoiden tutkimuspyyntöjä tai oli työelämän edustajana seitsemässä opinnäytetyössä tai tutkimuksessa. Toimittajien haastattelupyyntöjä välitettiin yhdeksän kappaletta. Yhdistyksen työntekijä oli haastateltava kuudessa leskiin ja leskeneläkkeeseen liittyvässä lehtijutuissa.

Leskiä opastettiin erilaisissa lainsäädäntöön ja etuuksiin liittyvissä asioissa sekä puhelimitse, että sähköpostitse. Suomen nuoret lesket ry:n esitettä ja surujärjestöjen yhteistä esitettä jaettiin yhteensä 2250 kpl. Materiaalia jaettiin monipuolisesti eri tahoille, jotka kohtaavat leskiä ja leskiperheitä. *Leskiopas – opas nuorena leskeytyneelle ja Miten tukea lasta, kun läheinen on kuollut* -opaskirjasia jaettiin ja myytiin. Virallisten tahojen tilaukset olivat maksullisia, opasta myytiin painokulujen hinnalla yhteensä 820 kpl. Opaskirjaset voi tulostaa myös yhdistyksen nettisivuilta.

KOULUTUKSET & MESSUT

Suomen nuoret lesket ry oli mukana järjestämässä vuoden 2018 Surukonferenssia, joka järjestettiin Tampereella 19.–20.4. Konferenssin teemana oli *Resilienssi surussa*. Vuoden 2018 konferenssi oli kymmenes valtakunnallinen surukonferenssi. Konferenssin tarkoituksena on lisätä tietoutta surusta ja surevan tukemisesta sekä tuoda esille suomalaista kuolemaan liittyvää tutkimustietoa. Konferenssiin osallistui 335 henkilöä. Osallistujat olivat pääosin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia, seurakuntien ja järjestöjen työntekijöitä. Mukana konferenssissa oli myös opiskelijoita, tutkijoita ja itse läheisensä menettäneitä. Konferenssi toteutettiin yhteistyössä KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n, Surunauha ry:n, Tampereen yliopiston Terveystieteiden yksikön, Suomen Mielenterveysseuran ja Suomalaisen Kuolematutkimuksen Seuran kanssa.

Suomen nuoret lesket ry yhdessä KÄPY ry:n kokemusasiantuntijan tarjosivat koulutusta aiheesta *Kuolema lapsiperheessä*. Koulutusta järjestettiin Monimuotoiset perheet seminaarissa Laureassa sekä Jyväskylän kristillisellä opistolla. Yhdistyksen kokemuskouluttajat olivat Surevan kohtaaminen -hankkeen kautta mukana seitsemässä tilaisuudessa. Näihin koulutuksiin / tilaisuuksiin osallistui 240 opiskelijaa tai ammattilaista.

Yhdistys osallistui vuoden aikana Educa -messuille ja työterveyshoitajien luentopäiville yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston järjestöjen kanssa. Yhdistyksen esitteitä oli jaossa verkoston esittelypäydässä myös sairaanhoitajapäivillä ja lastensuojelupäivillä. Kansalaistoiminnakeskus Mataran vuosittaisessa Matka halki Mataran -tapahtumassa moni sosiaali- ja terveysalan opiskelija pääsi tutustumaan yhdistyksen toimintaan. Näiden messujen ja tapahtumien kautta tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta jaettiin noin 1500 sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatus- ja opetusalan ammattilaiselle ja opiskelijalle.

VAIKUTTAMISTOIMINTA

Vuoden 2018 aikana Suomen nuoret lesket ry antoi lausunnon asumisperustaista sosiaaliturvaa koskevaan lakiesitykseen. Lausunnossa vaadittiin korjattavaksi epäkohtaa, jossa lapsi voi vanhempansa kuoleman jälkeen jäädä kokonaan ilman tukea elatukseensa, jos kuollut vanhempi ei ole ollut Suomen sosiaaliturvan piirissä. Kannanotto lähetettiin myös sosiaali- ja terveysministerille. Yhdistys antoi lausunnon myös digi- ja väestötietovirastoa koskevaan lakiesitykseen. Lakiesitys sisälsi ehdotuksen maistraattien hallinnollisesta yhdistymisestä. Yhdistys kannatti tätä suunnitelmaa. Yhdessä surujärjestöjen kanssa annettiin lausunto Hotus-työryhmälle koskien Surevan kohtaamiseen liittyvää hoitosuositusta.

Suomen nuoret lesket ry teki yhteistyötä maistraattien kanssa kommentoimalla maistraattien uudistuvia lomakkeita ja ohjeistuksia. Yhdistys myös välitti kohderyhmälleen lasten edunvalvontaan liittyvää ajankohtaista tietoa.

Suomen nuoret lesket ry oli vuonna 2018 jäsenenä Kuluttajaparlamentissa. Kuluttajaparlamentti on vaikuttamisfoorumi, jossa kymmenet valtakunnalliset järjestöt tekevät yhdessä kannanottoja kuluttajapoliittisista aiheista. Kuluttajaparlamentin tarkoituksena on saada poliittiset päättäjät tietoisiksi keskeisten kansalaisjärjestöjen näkemyksistä ja kannoista merkittäviin poliittisiin kysymyksiin sekä edistää kuluttajien etua politiikan eri osa-alueilla. Vuoden 2018 kannanotto koski toisen asteen koulutuksen maksuttomuutta ja sähköisen tunnistautumisen saavutettavuutta. Yhdistys kannatti molempia aiheita.

Suomen nuoret lesket ry:n vaikuttamistoimintaa tehdään osittain yhteistyössä Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen kanssa, joka on Monimuotoiset perheet -verkoston yhteinen vaikuttamistoiminnan hanke. Hankkeen tavoitteena on vaikuttaa lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään niin, että ne huomioisivat perheiden monimuotoisuuden. Tietoa monimuotoisista perheistä, hankkeen toiminnasta ja tavoitteista on koottuna www.monimuotoisetperheet.fi nettisivuille. Suomen nuoret lesket ry oli aktiivisesti mukana hankkeen työssä antaen oman näkemyksensä hankkeen lausuntoihin ja vaikuttamistyöhön sekä osallistuen johtoryhmätyöskentelyyn.

Surujärjestöjen yhteinen Surevan kohtaaminen -hanke pyrkii auttamaan ammattilaisia kohtaamaan läheisensä menettäneitä ja tiedottamaan sureville saatavilla olevasta tuesta. Hanke kouluttaa kokemusasiantuntijoita, jotka vierailevat työpaikoilla ja oppilaitoksissa kertomassa omista kokemuksistaan läheisen kuoleman jälkeen. Kokemusasiantuntija myös jakaa ja levittää surujärjestöjen osaamista ja tutkittua tietoa. Hankkeen nettisivuille kootaan laaja tietopankki aiheesta. Kaikki hankkeen järjestöt osallistuivat johtoryhmätyöskentelyyn, omien kokemusasiantuntijoiden perehdytykseen ja materiaalipankin sisällön tuottamiseen.

YHTEISTYÖ

Suomen nuoret lesket ry:n tärkeimmät yhteistyöverkostot ovat Monimuotoiset perheet -verkosto ja Surujärjestöverkosto. Monimuotoiset perheet -verkostoon kuuluvat KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Adoptioperheet ry, Suomen uusperheiden liitto, Yhden vanhemman perheiden liitto ry, Sateenkaariperheet ry, Perhehoitoliitto ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia ry ja Suomen nuoret lesket ry. Surujärjestöihin kuuluvat KÄPY – Lapsikuolemaperheet ry, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Surunauha ja Suomen nuoret lesket ry.

Surukonferenssiyhteistyössä olivat surujärjestöjen lisäksi mukana Tampereen Yliopiston Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura, Suomen Mielenterveysseura ja kirkkohallitus. Suomen Mielenterveysseura oli yhteistyökumppanina lasten sururyhmän järjestämisessä. Järjestöyhteistyökumppanina yhdistys oli Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n järjestämällä leskiperheiden lomaviikoilla. Kansalaistoiminnankeskus Mataran kanssa tehtiin yhteistyötä osallistamalla toimijoiden tapaamisiin ja joihinkin Kansalaistoiminnankeskuksen tapahtumiin.

Kertaluonteista yhteistyötä ja toiminnasta tiedottamista tehtiin kriisikeskusten, sairaaloiden, seurakuntien, muiden järjestöjen, julkisen sektorin toimijoiden ja oppilaitosten kanssa.

Suomen nuoret lesket ry on Soste ry:n, KYT-Keski Suomen yhteisöjen tuki ry:n ja Hyvinvointialan liiton jäsen.